

Zemlji glasovi

Stev. 199

Lienz, 26. septembra 1946.

Leto 2.

ZOPER VOJNE ZLOČINCE V JUGOSLAVIJI

Moskovska "Izvestija" od 18.9. prinašajo iz Belgrada obširno poročilo, datirano s 15. sept., ki ga pošilja agencija Tass o zagrebški obravnavi proti vojnim zločincem. Poročilo med drugim tako-le pravi:

Zaslišana sta bila obtoženca duhovnik Simečki in Marić. Simečki je spadal k najožjemu krogu nadškofa Stepinca ter je aktivno sodeloval v organizaciji teroristične križarske tolpe. Priznal se je za krivega in je izčrpno opisoval svoje zločine. Obtoženi Marić je za svoje aktivno delovanje že v Paveličevem času dobil čin ustaškega častnika. Takoj po osvoboditvi se je skrnil v nadškofovi hiši. Pozneje pa ga je škof Lah postavil za župnika v nek kraj, kjer njegovega prejšnjega delovanja niso poznali. Tukaj je aktivno deloval v podtalnem gibanju. Ker se je bal odkritja, je skušal pobegniti v Trst, pa je bil med potjo aretiran. Tudi on priznava svojo krivdo.

Na vprašanje državnega tožilca je odgovoril Marić; da mu je nadškof Stepinac povedal, da bo po nemirih, ki bodo nastali v deželi, prišlo vmešavanje od zunaj. Na vprašanje tožilčeve, kakšna intervencija od zunaj je bila s tem mišljena, je Marić odgovoril: "Pravijo, da bodo nastali nemiri zaradi Istre in da se bo nato izvršila intervencija od zunaj." Dalje je obtoženec potrdil, da so ustaši upali, da bosta Moškov in Lisak prišla na oblast s pomočjo inozemske intervencije.

"Izvestija" od 19. septembra prinaša iz Belgrada od 17.9. o obravnavi to-le poročilo:

V začetku včerajšnje obravnave je govoril državni tožilec Blažević. Povedal je, da je ta obravnava najzgodbitno dokazala, da je bilo in delovalo skupno središče terorističnih in zločinskih dejanj sovražnikov nove Jugoslavije. V svojem govoru je državni tožilec prebral izpovedi cele vrste katoliških duhovnikov in križarjev, ki so bili klicani na odgovornost za svoja zločinska dejanja. Vodja križarske organizacije v Sarajevu katoliški duhovnik Condrić je svoj čas na obravnavi izpovedal, da je dobival navodila za križarsko organizacijo iz Zagreba. Namen Condrićeve organizacije je bil "z vsemi sredstvi otežiti delovanje ljudske oblasti, dokler ne pridejo v deželo Angleži in Amerikanci."

Nadalje je državni tožilec navajal: Celotno delovanje križarjev na Hrvaškem je bilo tesno zvezano s skupino Subašić, Šutej, Grol in dr. Končni namen te organizacije je bil s pomočjo križarskega in ustaškega terorja in s pomočjo anglo-ameriških čet vreči v Jugoslaviji ljudsko oblast. Ta prevrat je bil določen za noč 11. novembra 1946.

Po objavi dokazil in izpovedi zaprtih križarjev je sodišče zaslišalo na tožilčevo zahtevo še 16 prič. - Nato se je začelo zasliševanje obtoženega dr. Pavla Gulina, živinozdravnika, ki se je pečal z organizacijo terorističnih skupin.

VOJAŠKI MANEVRI POD SEVERNIM TEČAJEM

Pred nekaj dnevi smo že poročali, da se Amerika in Vel. Britanija s Kanado vred zanimajo za zaledenele pokrajine pod sever-

nim tečajem, zlasti za Alasko in Severno Kanado. Po mnenju časopisov, ki smo iz njih povzeli poročila, bi ti kraji utegnili kdaj v prihodnjosti postati važno bojišče.

Danes imamo pred seboj poročilo, ki ga je 16. septembra objavila moskovska časopisna agencija "Tass", ki poroča na podlagi pisanja danskega časopisja tako-le:

Pred kratkim je bilo poročano, da so ameriške ladje odplule v Tulo na Grönlandiji, da bi od tukaj prišle v Ledeno morje. Pri tej priliki so ameriške leteče trdnjave priletele nad Severni tečaj. Pri tem poskusu so preiskovali tudi razne vrste novih ameriških bojnih letal, da se ugotovili, katera vrsta bi se v severnih ledenih krajih bolj obnesla. Več teh ameriških operacij se je začelo že z znano ekspedicijo Mas ox v severne kraje Alaske. Tam so se zdaj začeli veliki zimski manevri ameriške armade. Udeležuje se jih 1500 ameriških vojakov iz različnih vrst orožja v spremstvu znastvenikov in članov ameriškega glavnega stana. Ta vojaška ekspedicija bo ostala na tem pustem ledenem ozemlju več mesecev. Do sedanje vojne so mislili, da je Grönlandija dežela, kamor nobena moderna armada ne more priti. Izkazalo pa se je, da so že l. 1941 Amerikanci na Grönlandiji mogli zgraditi silna bojna oporišča in sicer v trikotu Angmagalik-Kap Farvel - Stretford.

Drugi dan je ista sovjetska časopisna agencija prinesla to-le poročilo:

Kakor poroča kanadska časopisna Agencija "Canadian Press", je bila na sever kanadske dežele odposlana velika vojaška ekspedicija, ki je njen namen ta, da kanadsko mornarico, suhozemsko vojsko in letalstvo seznanji s temi kraji in hkrati ugotovi, kako bi bilo mogoče zavarovati najbolj občutljive točke v Severni Kanadi. Vaje imajo svoje središče blizu Port Churchilla, v pokrajini Manitova. Kanadski obrambni minister je potrdil, da so Port Churchill izbrali za poskusno točko pri preizkušanju in izboljševanju kanadske pomorske, armadne in letalske oborožitve. Imenovana Agencija "Canadian Press" misli, da so to oporišče izbrali po priporočilu združenega ameriško-kanadskega obrambnega odbora. Teh manevrov kanadske vojske in mornarice se udeležuje tudi moštvo ameriške armade, in sicer sodeluje v njih 5000 Kanadčanov in 5000 Amerikancev.

Sodijo, da bodo tudi pozimi mogoči manjši manevri in letalski poleti in da bodo tudi pozimi mogle kanadske in ameriške bojne ladje sodelovati pri manjših kombiniranih pomorskih operacijah. List "Canadian Tribune" v svoji zadnji številki komentira Montgomeryjev obisk v Kanadi in Ameriki ter naglašja, da se je kanadska vlada docela dala na razpolago angleškemu glavnemu stanu. Časopis naglašja, da so to vojne priprave zračnih in pomorskih kanadskih sil in kanadske industrije, kar pa ima protisovjetski značaj. Tesna zveza kanadskih oboroženih sil z ameriško vojsko, skupne ekspedicije na sever dokazujejo, da te kanadske vojne načrte v velikem obsegu Kanadi narekuje Washington.

Kdo je g. Molotov?

Ta mali, brezbarvni mož z mirnim glasom, ki vedno ve, kaj hoče? Vjačeslav Mihajlovič Scriabin je bil rojen v Viatski guberniji sredi velike ruske ravnine v letu 1890 kot sin podeželskega uradnika. Že v svojem 16 letu je postal revolucionar in si nadel ime Molotov, se pridružil Leninovemu krilu boljsevnikov ter šel z njimi skozi drn in strn. Bilo je to čudno za mladega in neizkušene- ga fanta, ker boljseviki tedaj še niso bili prav nič popularni, če- tudi zelo radikalni. In Stalin je vedel že tedaj, česar se niso za- vedali Lenin, Trocky in drugi, namreč, da je mladi Molotov izreden

mož dejanja. In res se je mladi "tovariš" izkazal zelo poraben v "podtalnem" delu. Prvič pa je prišel njegov čas l.1917., ko so pobili dinastijo in postavili prvo revolucionarno vlado. Lenin je bil tedaj v inozemstvu, Stalin in Kamenjev pa v Sibiriji. Vodstvo je prevzel Molotov ter organiziral boljševice v čvrsto falango, medtem ko so se manjševiki prerivali in pobijali med seboj. Ko sta se končno vrnila Stalin in Kamenjev, jima je predal krepko četo borcev, pripravljenih na vse. Ko se je vrnil Lenin, je moral Molotov zopet v ozadje, toda Stalin je že odkril v njem voditelja in ga prav kmalu pozval v Moskvo. Poslej je bil g.Molotov čuvar revolucije. V času ribarij s Trockym je budno čuval Stalina s svojo priznano mirmostjo in odločnostjo. Ko se leta 1931 prva petletka ni obnesla in je Stalin postavil na kocko ves uspeh revolucije, je zopet nastopil Molotov ter brezobzirno prisilil vse in vsakogar, da da iz sebe vse, kar premore. In ko l.1939 Litvinov ni uspel s svojo politiko prijateljstva z zapadnimi demokracijami in kolektivne varnosti, se je zopet pojavil na njegovem mestu Molotov ter pričel samostojno politiko ruske varnosti. Da, varnost Rusije, to je zanj prvo in glavno, pa če tudi se pri tem zameri na levo in desno. Zaveda se vseh močočih nevarnosti, toda prepričan je, da jim bo kos. In dandanes mu tudi pravica, da postavi svoj "veto" pri izvajanju njegovih načrtov prav dobro pomaga. To je torej Molotov, sedanji ruski zunanji minister.
("Spectator", 23. 8.1946.)

ALI UNO MORE PREPREČITI VOJSKO?

Mednarodni odbor za evropska vprašanja je izdal poročilo, v katerem svari pred nevarnostjo atomskega vojskovanja ter ugotavlja, "da so narodi spet krenili prav po tisti poti, ki jih je enkrat že privedla do vojske."

V tem odboru je 31 znanih državnikov, kakor Angleža Beveridge, Vansittart in Francoz Herriot, dalje gospodarstveniki in znanstveniki 6 evropskih narodov.

Poročilo, ki je bilo razposlano ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom vseh zavezniških držav, naelaša, da po zadnjih dogodkih nič ne kaže, da bi se Organizaciji Združenih Narodov (UNO) posrečilo preprečiti novo vojsko, če bi se velesile. Poročilo pravi:

"Osnovna napaka v organizaciji UNO je v tem, da je prav za prav mednarodno sodišče, ki naj sodi narode, ki bi se ne pokoravali skupnim določbam ter bi zato hoteli hoditi svoja politična peta.

Poročilo nato navaja le eno rešitev:

Zraven Združenih Narodov kot organizacija sodne oblasti naj se ustanovi, kakor je navada v državnih ustavah, še mednarodna zakonodajna organizacija. Iz tega bi nastala potreba čimprej ustanoviti svetovno državno zvezo, kakršno je predlagal Churchill.

Odbor tudi obsoja pravico "veta" peterih velesil, ki jim omogoča, da se lahko ustavljajo vsaki odločbi Združenih Narodov, ki bi jim bila neprijetna.

"V takih okoliščinah" - pravi poročilo - "varnostni svet nikoli ne bo mogel nobeni velesili preprečiti, da ne bi ravnala po svoji glavi. Ves mehanizem Združenih Narodov torej kaže le malo sposobnosti, da bi mogel uspešno delovati."

= :: =

VOJAŠKA POSVETOVANJA V LONDONU se bodo kmalu pričela. Udeležili se jih bodo vsi angleški vojaški atašeji v drugih državah in maršal Montgomery. Namen posvetov je: bramba britanskega imperija. - Iz

Ameriike jev Evropo odpotoval ameriški general Eisenhower.

SILNA TOČA je 21.7.divjala po Dolanjskem. V Novem mestu je pobila šipe in strešno opeko.

ALI SPET SA MO SLUCAJ...? V Revue Italia v Italiji izhaja časopis "La Crociata", ki poroča: "V kraju Luzzano so zmasali pri volitvah komunisti. Pijani znane so prirodili po mestu parodijo poeroba kršćanske demokracije. Uvrstili so dolg spreved kričačev, na čelu spravoda pa je stopala ženska, ki je bila obličena v oblevážno za en ali več narodov, je ko redovnice in držala v roki dole rožni venec. Pri vsaki jago di rožnega venca je mesto Zdravemarije izgovorila po eno božokletje... Ko se je ženska po končani komediji vrnila domov, je našla v hiši mrtvega sinčka, kateri je bil med "pogrebom" na cesti in ga je povežil tovorni avto. Kazen božja?... Slučaj?... Bog ve! Le kaj je govóril oni nesrečnici rožni venec, katerega je še držala v roki, ko je zagledala razmesarjenega otroka? In kakšne besede so izgovorila njena božokletna usta ob pogledu na mrtvega otroka."

KATOLIČANI V ANKARI. Stoletja dolgo ni bilo v Ankari nobenega katoličana. Sele, ko je bil kraj povzdignjen v glavno mesto Turčije so se naselili v njem tudi katoličani, med prvimi številni inozemski diplomatje, ki so postavili tudi dve katoliški kapeli. Ena je v francoskem, druga pa na vrhu italijanskega poslaništva. Ko je število katoličanov naraslo, sta bili obe kapeli imenovani za župnijske cerkve. Pred 2 letoma so jezuitje odprli še tretjo kapelo. Jezuitje so se posebno zavzeli za katoličane poljske narodnosti. Obe župniji štejeta 7000 vernikov, med njimi nekaj Armencev. Meseca maja letos je obiskal katoliško cerkveno občino v Ankari apostolski delegat in izrazil svoje veselje, zaradi dobrega razmerja med verniki. Čeprav pripadniki različnih narodnosti in socialnih slojev so povezani med seboj kot bratje in dajejo blesteč primer kršćanskega življenja. (Inf.D.13.9.1946.)

OSAMOSVOJITEV DELAVSKIH MNIZIC. Ustanovitelj kršćanske delavske mladine (JOC), kanonik Cardijn

je v nekem predavanju v Montrealu (Kanada) izjavil, da je največje vprašanje, ki ga more današnji svet rešiti, deproletarizacija delavskih množic, katerih ne more nihče ustaviti na poti k osamosvojitvi. Ta osamosvojitvev se je umrla na prisilnem delu v Sloveniji. Zapušča vdovo in dva sinova, ki žive v begunskem taborišču v Senegaliji v Italiji. Naj počiva v miru!

MAJOR VLADISLAV KRIŽ

je umrl na prisilnem delu v Sloveniji. Zapušča vdovo in dva sinova, ki žive v begunskem taborišču v Senegaliji v Italiji. Naj počiva v miru!

POROČILI SO SE V BEGUNSKEM TABORIŠČU 7 V SENEGALIJI (ITALIJA) dne 8. septembra: gđc. Roza Škrjanec iz Zr. Kašlja pri Ljubljani in poljski podčastnik Roman Pilzek. - Nevestina sestra se je že prej poročila - tudi s Poljakom. - Dne 10. septembra pa se je poročil Adolf Jesih iz Trbovelj z gđc. Amalijo Smrekar iz Stične.

"PLUTO" SE RAZOROŽUJE. Duhovita zamisel je zaveznikom mnogo pripomogla k nazlemu napredovanju po invaziji v Franciji. Medtem, ko so nemške podmornice zaman čakale na zavezniške ladje za prevoz nafte, da bi jih potapljalje in s tem znatno ovirale vojaške operacije, so zavezniki v vsej tišini položili med angleško obalo in francoskim priistaniščem Cherbourg-om pod morjem cevi in po teh mirno in nemoteno dovajali svojim četam kurivo za prevozne sredstva. To zamisel so imenovali "Pluto" (po st. rogrškem pomorskem bogu). Sedaj te cevi zopet dvigajo in navijajo. 22.000 ton kovine bodo na ta način pridobili za mirnodobsko predvsem stanovanjsko industrijo. Kleparji po vsej Aneliji že težko čakajo na ta material, ki je na polovico iz svinca. Skoraj to ukročeni "Pluto" dobavljal vodo tisočem čajnih kotlov, banj in umivalnic.